

PRATIK DERS

Fjalori i teknologjisë së përditshme

Ders kategorisi: Mësime të gjuhës shqipe

Pajisjet, veprimet dhe shprehjet e teknologjisë, me termat e këshilluar shqip.

Fjalori i teknologjisë së përditshme

Teknologjia ka sjellë një shtresë të re leksikore në shqip. Një pjesë e mirë e saj ka **terma të mirëfilltë shqip** që janë po aq të qartë sa huazimet — dhe shpesh më të kuptueshëm.

Pajisjet

Pajisja	Përdorimi	Pjesët kryesore
telefon i mençur	komunikim, aplikacione, fotografi	ekran, bateri, kamerë, kartë SIM
kompjuter / laptop	punë, studim, shkrim	tastierë, ekran, disk, procesor
tablet	lexim, shfletim	ekran me prekje
printer	shtypja e dokumenteve	bojë, letër
kufje	dëgjim, thirrje	mikrofon, kabllo
karikues	mbushja e baterisë	kabllo, prizë
ruter	lidhja me internetin	antenë, kabllo rrjeti

Foljet kryesore

Folja	Kuptimi	Shembull
shkarkoj	marr një skedar nga interneti	Shkarkova aplikacionin e ri.
ngarkoj	dërgoj një skedar në internet	Ngarkova detyrën në platformë.
instaloj / çinstaloj	vendos ose heq një program	Duhet të instaloj përditësimin.
kyçem / çkyçem	hyj ose dal nga një llogari	U kyça me fjalëkalimin tim.
regjistrohem	krijoj një llogari	U regjistrova në faqe.
ruaj	mbaj një skedar	Mos harro ta ruash dokumentin.
fshij	heq përfundimisht	I fshiva fotografitë e vjetra.
lidhem	hyj në rrjet	U lidha me internetin e shtëpisë.

Folja	Kuptimi	Shembull
ndaj	u dërgoj të tjerëve	Ma ndau lidhjen me mesazh.
rifreskoj	ngarkoj sërish faqen	Rifreskoje faqen dhe provo prapë.

Terma shqip në vend të huazimeve

Huazimi i folur	Termi i këshilluar
daunlodoj	shkarkoj
apllodoj	ngarkoj
seivoj	ruaj
printoj	shtyp
pasvord	fjalëkalim
skrinshot	pamje e ekranit
lloj aut	çkyçem
atashment	bashkëngjitje
llink	lidhje
apdejt	përditësim

Shprehje të dobishme

- Nuk kam **lidhje interneti**.
- Bateria po **shkarkohet** shpejt.
- Të dërgova një mesazh me një **bashkëngjitje**.
- **Fjalëkalimi** im nuk funksionon; do ta **ndryshoj**.
- A mund të **ndaj ekranin** gjatë mbledhjes?
- Ma dërgo **lidhjen** me mesazh.
- Kompjuteri **u bllokua**; duhet ta **rindez**.

Gabimet e zakonshme

Gabim	Saktë	Pse
ngatërrimi <i>shkarkoj / ngarkoj</i>	shkarkoj = nga interneti te unë	drejtimi është i kundërt
<i>Llogaria ime nuk hap.</i>	Llogaria ime nuk hapet.	folja është pësore
<i>Bëj një printim.</i>	Shtyp dokumentin.	forma shqip e termit
<i>Kam harruar pasvordin.</i>	Kam harruar fjalëkalimin.	termi i normuar

Gabim	Saktë	Pse
Dërgomë linkun.	Dërgomë lidhjen.	po ashtu

Provo vetë

1. ___ (unë) aplikacionin nga interneti. (*Shkarkova*)
2. Detyrën duhet ta ___ në platformë. (*ngarkosh*)
3. Kam harruar ___ tim. (*fjalëkalimin*)
4. Mos harro ta ___ dokumentin para se ta mbyllësh. (*ruash*)

Burime dhe referenca

- *Gramatika e gjuhës shqipe I – Morfologjia*, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë, 2002.
- *Gramatika e gjuhës shqipe II – Sintaksa*, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë, 2002.
- *Drejtshkrimi i gjuhës shqipe*, Instituti i Gjuhësisë dhe i Letërsisë, Tiranë, 1973.
- *Fjalori i gjuhës shqipe*, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë, 2006.

ENGLISH FOR LIFE